

Dosarul nr. 2ra-1372/19

Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni (jud: N. Doroftei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de către avocatul Eugeniu Bujoreanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Gabrielean cu privire la încasarea datoriei, taxei aferente contractului, penalității, dobânzii de întârziere și penalității pentru rezilierea anticipată a contractului,

împotriva deciziei din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de către avocatul Eugeniu Bujoreanu și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă:

La data de 14 noiembrie 2017, ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Gabrielean cu privire la încasarea datoriei, taxei aferente contractului, penalității, dobânzii de întârziere și penalității pentru rezilierea anticipată a contractului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 21 martie 2015, între ÎCS „Iute Credit” SRL, în calitate de creditor și Andrei Gabrielean, în calitate de debitor, s-a încheiat contractul de împrumut nr. 627046. Menționează că părțile au convenit că pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul va achita pe lângă suma împrumutului și taxa aferentă contractului de împrumut, dobânda și o penalitate contractuală care se raportează la perioada întârzierii.

A mai indicat că ÎCS „Iute Credit” SRL și-a onorat obligațiile contractuale, transferând debitorului împrumutul la data de 12 iunie 2015, însă pârâțul Andrei Gabrielean nu și-a executat obligațiile asumate.

A remarcat că a notificat debitorul prin scrisoare recomandată, înștiințându-l despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a

contractului, precum și despre obligația de a restitui suma împrumutului, dobânda aferentă și penalitățile calculate conform clauzelor contractuale. Ulterior, în adresa pârâtului a fost expediată și o reclamație prin care a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului, obligația de restituire a împrumutului, a dobânzii de întârziere și a penalităților calculate conform contractului, însă reclamațiile expediate au rămas fără răspuns.

A notat că la data de 01 iunie 2010, ÎCS „Iute Credit” SRL și ÎM „Incaso” SRL au încheiat contractul de cesiune nr. 1, potrivit căruia ÎCS „Iute Credit” SRL a transmis dreptul de creanță către ÎM „Incaso” SRL în temeiul actului de predare-primire, respectiv ÎM „Incaso” SRL a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată în calitate de reclamant.

Reclamanta ÎM „Incaso” SRL a solicitat încasarea din contul lui Andrei Gabrielean în beneficiul acesteia a datoriei în sumă de 9599 lei, a taxei aferente contractului în mărime de 2687,72 lei, a dobânzii contractuale în mărime de 1264,28 lei, a penalității contractuale în sumă de 13457,79 lei, 0,5% din suma datoriei restante calculate pentru o perioadă de 180 zile întârziere, penalitatea pentru rezilierea anticipată a contractului în mărime de 25% din suma împrumutului, cât și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni s-a admis parțial acțiunea înaintată de ÎM „Incaso” SRL, s-a încasat de la Gabrielean Andrei în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma principală a contractului în mărime de 9599 lei și dobânda conform contractului în sumă de 1264,28 lei, în total suma de 10863,28 lei. S-a respins ca fiind neîntemeiate pretențiile ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Gabrielean Andrei cu privire la încasarea taxei aferente contractului în sumă de 2687,72 lei, penalității contractuale și penalității pentru rezilierea contractului în sumă de 13457,79 lei. S-a încasat de la Gabrielean Andrei în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma de 339,62 lei cu titlu de compensație a cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise din acțiune și 500 lei pentru asistența juridică acordată.

Prin decizia din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de către avocatul Eugeniu Bujoreanu și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat eroarea materială din partea dispozitivă și motivată a deciziei din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin înlocuirea în dispozitivul deciziei a sintagmei din „2a-1893/18” în „2a-4137/18”.

Instanțele judecătorești ierarhic inferioare în susținerea soluțiilor sale au reținut că reclamanta și-a onorat obligațiile contractuale, a transmis suma împrumutului pârâtului, însă Gabrielean Andrei nu și-a onorat propriile obligații contractuale de restituire a împrumutului acordat, respectiv instanțele au dispus încasarea din contul lui Gabrielean Andrei în beneficiul ÎM „Incaso” SRL a sumei de 9599 lei cu titlu de datorie la împrumutul contractat prin acordul nr. 627046 din 12 iunie 2015, suma de 1264,28 lei cu titlu de dobândă contractuală, suma de 339,62 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La fel, instanțele judecătorești cu trimitere la prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă au respins pretențiile reclamantei cu privire la încasarea

penalității contractuale, concluzionând că contrar prevederilor legale ÎM „Incaso” SRL nu a prezentat dovada expedierii notificării potrivit căreia a fost somat debitorul Gabrielean Andrei privind achitarea benevolă a datoriei, respectiv nu s-a conformat prevederilor pct. 6.1 din contract, mai mult, nu a prezentat nici calculul desfășurat al penalității contractuale, caz în care nu sunt întrunite condițiile contractuale care i-ar permite reclamantei să calculeze pârâtului o penalitate în mărime de 0,5 % din valoarea împrumutului.

Totodată, instanțele au calificat ca fiind neîntemeiate și abuzive pretențiile reclamantei privind încasarea taxei aferente contractului în mărime de 2687,72 lei, or aceasta nu a fost una negociată cu consumatorul Gabrielean Andrei.

Instanțele au calificat drept neîntemeiate și abuzive și pretențiile reclamantei privind încasarea penalității în mărime de 2399, 75 lei pentru rezilierea anticipată a contractului, or potrivit pct. 4.4 al contractului, ÎM „Incaso” SRL nu a prezentat careva probe care să probeze faptul rezilierii contractului din speță, precum și dovada expedierii notificării în acest sens.

La 20 mai 2019, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanțele ierarhic inferioare au respins pretenția cu privire la penalitatea contractuală, astfel încălcând normele de drept material și anume prin neaplicarea art. 947 Cod civil.

În acest sens, recurenta a solicitat casarea deciziei din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și modificarea hotărârii din 12 iulie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni prin încasarea de la Gabrielean Andrei în beneficiul ÎM „Incaso” SRL a penalității contractuale pentru întârziere în mărime de 11058, 04 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 500 lei și încasarea taxe de stat în sumă de 202 lei achitate pentru depunerea cererii de recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 21 februarie 2019, fiind expediată participanților la proces, însă din scrisoarea de expediție nefiind clar data expedierii deciziei către părți (f.d. 104). Totodată, la materialele dosarului lipsește careva probe care ar indica la recepționarea de către recurent a deciziei instanței de apel.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs depusă de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care

se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera

recursul declarat de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societatea cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță